

Bemærkninger til forslaget

Ryningens sundhedsskadelige virkninger er vel-dokumenterede. Forebyggelse mod rygning er en af de allervigtigste indsatser, så færre overhovedet begynder på at ryge. I mange år har man diskuteret, hvordan man kan få de helt unge mellem 13 og 15 år til at lade være med at ryge. En ny omfattende undersøgelse af ph.d. Christina Warrer Schnohr fra Institut for Folkesundhedsvidenskab, Københavns Universitet, fra 2008 bragt på www.videnskab.dk dokumenterer, at kun et totalt rygeforbud på skoler for de unge virker effektivt. Det er ikke tilstrækkeligt med hverken rygerum eller rygeregler eller at hæve prisen på cigaretter. Kun det totale rygeforbud virker – og det er effektivt.

Det er selve rygestoppet på skolen, der betyder, at mange unge afholder sig fra overhovedet at begynde at ryge. Og det er en meget vigtig målgruppe at få til at lade være med at starte. For jo tidligere unge begynder at ryge, jo større risiko er der for, at de bliver ved.

I dag er det i høj grad op til skolerne selv at beslutte deres egne rygeregler. Men lokale rygeregler på skolerne gør ikke indtryk på de unge, viser den nye undersøgelse, der er udarbejdet på baggrund af oplysninger fra i alt 162.000 børn fra i 41 lande, deriblandt Danmark. I spørgeskemaerne skulle eleverne bl.a. svare på, om de havde smagt på en cigaret, om de røg fast, eller om de slet ikke havde prøvet at ryge. De mange oplysninger blev siden sammenlignet med de enkelte skolers rygepolitik.

Fra Danmark indgår der 1.426 drenge og 1.502 piger i undersøgelsen, hvoraf 8 pct. af drengene og 9 pct. af pigerne angav, at de røg dagligt.

Ifølge den danske rygelovgivning er der rygeforbud på alle offentlige arbejdspladser. Men lovgivningen er fyldt med undtagelser – eksempelvis er det tilladt at ryge på enkeltmandskontorer under den betingelse, at rygeren ikke får gæster på kontoret i løbet af dagen. Derudover kan den enkelte skole vælge at give lærerne en rygerum.

Undersøgelsen peger på, at den manglende konsekvens er et stort problem. Flere undersøgelser har igennem de seneste år dokumenteret, hvor vigtigt det

er at beskytte børn mod rygning og passiv rygning, for de er langt mere følsomme over for røgen end voksne. Skolebørn mellem 11 og 15 år er meget påvirkelige af, hvad klassekammeraterne og lærerne gør i frikvartererne. Hvis rygning på skolerne er forbudt for alle, vil det at ryge være mindre acceptabelt. Rygeforbuddet bliver normsættende, og det er vigtigt.

Et totalt rygeforbud på de forskellige typer af grundskoler betyder, at lærere og andre medarbejdere ikke må ryge i samvær med eleverne. Det gælder både indenfor og udenfor. I praksis betyder det, at hvis der kan findes et udendørs areal, hvor eleverne ikke færdes, kan rygning for personalet tillades der. Ellers er det ikke tilladt.

Kræftens Bekæmpelse har i 2006 udgivet undersøgelsen »Risiko for rygestart blandt efterskoleelever« af Poul Dengsøe Jensen og Nicolas Nielsen. Undersøgelsen dokumenterer, at antallet af elever, der begynder at ryge, mens de er på efterskole, er markant højere end blandt deres jævnaldrende, der ikke går på efterskole. Efterskolerne fostrer 1.900 nye rygere om året. Der er en udbredt rygekultur, hvor lærere ryger sammen med elever ned til 14 år, og det får mange unge til at begynde at ryge, mens de er på efterskole. Når læreren går ned i rygeskuret sammen med de rygende elever på efterskolen, bliver mange purunge ikkerygere inspireret. Nye kammerater, der ryger, og lærere, der ryger sammen med dem, er mere, end nogle unge på 14-18 år kan modstå.

Derfor ønsker Socialdemokratiet på sigt, at et totalt rygeforbud skal omfatte alle de skoleformer, der har med børn og unge at gøre inden for grundskolen. Det vil sige folkeskoler, privat- og friskoler, efterskoler og ungdomsskoler. Socialdemokratiet vil ved revision af rygeloven (Lov om røgfri miljøer), jf. lovforslag nr. L 191 vedtaget af Folketinget i 2007, som skal revideres i folketingsåret 2009-10, arbejde for, at § 7, stk. 2, ændres, så rygeforbuddet også skal gælde for efterskoler, ungdomsskoler m.v., hvor hovedparten af de unge er mellem 15 og 16 år gamle.

Forslaget har ingen økonomiske konsekvenser.